

Ельська Г., академік НАН України, доктор біологічних наук, професор, директор Інституту молекулярної біології і генетики НАН України

Про результати виконання комплексної науково-технічної програми НАН України «Сенсорні прилади для медико-екологічних та промислово-технологічних потреб: метрологічне забезпечення та дослідна експлуатація» (Стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 14 лютого 2018 року) // Вісник Національної академії наук України. – 2018. – № 4. – С. 29–30.

<...> Пропоную вашій увазі звіт про виконання комплексної науково-технічної програми НАН України «Сенсорні прилади для медико-екологічних та промислово-технологічних потреб: метрологічне забезпечення та дослідна експлуатація», яку можна розглядати як черговий етап розвитку біосенсорики і хемосенсорики в Україні. Розрахована на 2013–2017 рр. Програма була спрямована на доведення до необхідної технологічної кондиції приладів, які ми розробляли впродовж багатьох років. Уже пройдено довгий шлях від отриманих нами результатів фундаментальних і прикладних досліджень до завершення дослідно-конструкторських і технологічних робіт. Далі перед нами стояло завдання з вирішення важливих проблем, пов'язаних із сертифікацією та метрологічною атестацією експериментальних зразків створених нами сенсорних приладів. Процес цей дуже нудний і повільний, забирає чимало сил і часу, але це необхідний етап впровадження наукових розробок у життя.

Отже, основною метою Програми було розроблення метрологічного забезпечення та дослідна експлуатація робочих експериментальних зразків приладів, готових до впровадження у практику для експресного аналізу в біотехнології, медицині, екології, а також для керування технологічними процесами в промисловості. За Програмою в 2013–2017 рр. було профінансовано 23 наукові проекти, в яких брали участь 14 установ п'яти відділень НАН України, а саме: хімії; біохімії, фізіології і молекулярної біології; фізики і астрономії; фізико-технічних проблем енергетики; інформатики. Причому більшість проектів мали міждисциплінарний характер і виконувалися спільно фахівцями з різних академічних інститутів. Крім того, додаткове фінансування було залучено в рамках проектів Сьомої рамкової програми ЄС, програми НАТО «Наука заради миру і безпеки», УНТЦ. За результатами досліджень було опубліковано більш як 300 статей у високорейтингових профільних міжнародних журналах та понад 350 тез доповідей на наукових конгресах, конференціях, симпозиумах різного рівня, подано та оформлено близько 80 заявок на патенти.

Про актуальність цієї тематики та її відповідність світовим науково-технічним тенденціям сьогодення переконливо свідчить той факт, що 15 науковців, задіяних у виконанні Програми, мають індекс Гірша понад 10 і входять до рейтингу найцитованіших учених Академії <...> Під час виконання Програми було створено цілу низку експериментальних зразків сенсорних приладів. За браком часу я не зможу розповісти про кожен з них,

тому приверну вашу увагу лише до окремих прикладів, які якнайкраще ілюструють їх важливість і значення для медицини, охорони довкілля, харчової промисловості тощо...

[Повний текст](#) (на сайті НБУВ)